

**Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Medya Mensupları,**

Temmuz ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugünlerde iklim açısından sıra dışı doğa olaylarına tanık oluyoruz. İklim dengesindeki değişim hem ülkemiz hem de dünya gündeminde ön plana çıkarken, bu gelişmeyi konunun uzmanı değerli bir konuğumuzla birlikte ele alacağız. İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Profesör Doktor Mikdat Kadioğlu, “Küresel İklim Değişikliğinin, Sanayimize; Üretim, Sürdürülebilirlik, Verimlilik ve Rekabet Gücü Açısından Etkileri” konulu aylık meclis toplantımıza katılımınız için teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

Bu ayki gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmadan önce, önemli bir hususa değinmek istiyorum.

Geçtiğimiz 15 Temmuz’da bir yılı geride bırakan hain FETÖ darbe girişimini ülkemizin dört bir yanında milletçe lanetledik ve kınadık. 15 Temmuz darbe girişimi, yakın dönem Cumhuriyet ve demokrasi tarihimizin en üzücü, en zor ve en sancılı olayıydı. Ne acıdır ki o lanetli gecede kardeşin kardeşi

vurduğunu gördük. Çocuk, genç, yaşlı demokrasiye sahip çıkan pek çok masum vatandaşımız demokrasi şehidi oldu.

Bu affedilmez alçakça saldırı, milletimizin ulvi duruşu ve devlet kurumlarının takdire şayan dayanışması karşısında, ne mutlu bizlere ki, bertaraf edilerek hezimete uğratıldı.

İstanbul Sanayi Odası olarak 15 Temmuz'un birinci yılında, demokrasiye bağlılığımızı çeşitli vesilelerle ifade etme imkanını bulduk. Üst çatı kuruluşumuz TOBB önderliğinde, 81 ilde eş zamanlı olarak "15 Temmuz'u Asla Unutmayacağız, Unutturmayacağız Gücümüz Milli İrade, Hedef Büyük Türkiye" bildirisinin okunduğu toplantıya katılım sağladık. Ayrıca TOBB'un hazırlamış olduğu 15 Temmuz afişlerini, firmalarında kullanmaları için tüm üyelerimize gönderdik. Odakule binamızın her iki cephesine ve temsilciliklerimize 15 Temmuz görsellerini asarak da duyarlılığımızı gösterdik.

Bir gerçeği özellikle vurgulamak istiyorum: Aradan geçen bir yılda dönüp geriye baktığımızda, milletimizin birlik ve beraberlik içinde darbe karşısındaki mücadelesi takdire şayandır.

Ekonomimiz, reel sektörümüz ve sanayimiz de bu süreçte dünyaya örnek olacak başarılı bir sınav vermiştir: Dünyanın en gelişmiş ülkelerinin ekonomilerinde büyük yıkımlar ortaya çıkarabilecek kadar sarsıcı bu hain darbe girişimi karşısında; Türkiye ekonomisi ve Türkiye özel sektörü ekonomik aktivitesini, dinamizmini yitirmemiştir. Özel sektör, geçmişten gelen güçlüklerle savaşıma, mücadele etme direncini, 2016'nın o zor günlerinde fazlasıyla ortaya koyarak, devletine, milletine,

ülkesine güvenme noktasındaki en öncü görevini ve sorumluluğunu yerine getirmiştir.

Biz sanayiciler, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da birlik ve beraberlik duygusu eşliğinde yarınlara güvenle bakmaya, ülkemize sahip çıkmaya, büyük bir azim ve şevkle çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

Şimdi ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Dünyanın dört bir yanından gelen haberler gösteriyor ki; küresel iklim değişikliği dünyanın ısınmasına, yağış düzeninin değişmesine, biyoçeşitliliğin azalmasına ve doğal kaynakların tükenmesine neden oluyor. En son geçtiğimiz hafta Salı günü İstanbul'da tanık olduğumuz gibi, afet derecesindeki ani ve güçlü yağışlar hayatı olumsuz etkiliyor.

Şöyle bir İstanbul'dan dünyaya baktığımızda, kısa bir süre önce Antarktika'dan İstanbul'un yüzölçümünün dört katı büyüklüğünde bir buzdağının kopması, konunun ciddiyetini göstermesi bakımından çok önemlidir. Evet, buzullar eriyor. Buzullar bu şekilde erirken sel, kuraklık, heyelan gibi doğal afetler de sıklıkla hayatımızı olumsuz etkiliyor. İnsani ve ekonomik bedel de gittikçe ağırlaşıyor. Öyle ki, dünyada doğal afetler nedeniyle ortaya çıkan ekonomik zararın 250 – 300 milyar doları bulunduğu hesaplanıyor. Söz konusu zararın etkisini ise en çok geliştirmekte olan ülkeler hissediyor.

Şunu özellikle ifade etmek istiyorum ki, bu konuda hepimizin sorumluluğu var: Çünkü iklim değişikliği tarihin ilk dönemlerinden beri süregelen bir olgu olmakla birlikte, tarihte ilk defa insan faaliyetleri sonucu değişmektedir. Değerli konuğumuz Sayın Profesör Mikdat Kadioğlu; iklim değişikliği üzerinde insanların sorumluluğunu vurgularken “sel Allah’ın, sel afeti ise insanların eseridir” şeklindeki vurgunuzu son derece anlamlı buluyoruz.

Daha önce de bu meclis çatısı altında gündeme getirdiğimiz, Dünya Ekonomik Forumu’nun 2016 Küresel Risk Raporu’nda; iklim değişikliği geçmişe kıyasla en önemli risklerden biri olarak görülmektedir. İklim değişikliğine bağlı su krizleri, gıda kıtlığı, sınırlı ekonomik büyüme, göçler ve artan güvenlik riskleri ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.

Doğada yaşanan tahribat, aynı zamanda sanayi için çok önemli olan enerji ve hammadde kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını da tehlikeye atıyor. Bir yandan kaynaklar azalırken diğer yandan, enerji başta olmak üzere üretim girdilerinde maliyetler artıyor.

Sanayi üzerinde oluşan tehditlere bir örnek verecek olursam: İklim değişikliğinin neden olduğu kuraklık ve yağış rejimindeki sapmalar sonucu, sanayi için en önemli girdilerden biri olan su kaynakları azalıyor. Öyle ki, tedbir alınmazsa sanayi üretimimiz için gerekli suyu bulamayacağımız günler bizi bekliyor olabilir.

İklim değişikliğinin getirdiği tehditler karşısında somut tedbirler almamanın, gelecek nesillere yaptığımız en büyük haksızlık olacağına inanıyorum. Bugünün ihtiyaçlarını

karşılarken gelecek kuşakların kaynaklarını azaltmamalıyız. Bizden sonrakileri düşünerek, çalışma ve yaşam tarzlarımızda “sürdürülebilirliği” merkeze alan bir vizyona sahip olmamız her zamankinden daha önemlidir.

Özetle söyleyecek olursam: Sürdürülebilir bir yaşama ulaşmak için bütünsel bir zihniyet değişimi zorunludur. Toplum olarak bugün ürettiğimiz tarzda üretmeye ve bugün tükettiğimiz tarzda tüketmeye devam edemeyiz. Sürdürülebilir, doğayı önemseyen, verimli ve rekabetçi üretim artık mutlaka radarımıza girmelidir.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

Dünya bu konuda önemli mesafeler kat ediyor. Büyük bir risk unsuru olarak görülen küresel iklim değişikliğiyle etkin bir şekilde mücadele edilmesi gerektiği konusunda dünyada bir fikir birliği oluşmuş durumda. Ancak son dönemde bu mücadelenin nasıl yapılacağı noktasında, ülkeler arasında ciddi fikir ayrılıkları ortaya çıkıyor.

Uzun yıllar süren çalışmaların ardından, Paris İklim anlaşması 2015 yılının Aralık ayında 193 ülke tarafından imzalanmıştı. Bu anlaşma; toplam sera gazı salınımını ve küresel sıcaklık artışını belirli bir sınırın altında tutmaya yönelikti.

Geçtiğimiz Haziran ayının başında ABD'nin Paris İklim anlaşmasından çekilmesi, hükümetler arasında yeni bir tartışmayı ve yeni kamplaşmaları da beraberinde getirdi. ABD, Paris anlaşmasının kendi dezavantajına olduğunu ve diğer ülkelere ekonomik avantaj sağladığını ileri sürüyor. Buna karşın

Avrupa ülkeleri, Çin ve Hindistan, anlaşmaya bağlı kalacaklarını açıklayarak, bu konuda daha fazla işbirliğine yöneliyor.

Çin ve Hindistan bir yandan yaşadıkları hava kirliliğinin sebebi olan kömüre dayalı enerji üretimlerini yavaşlatmaya çalışırken, diğer yandan yenilenebilir enerji alanında kayda değer başarılar gösteriyorlar. Bir örnekle somutlaştıracak olursam: Çin’de 30 bin kişinin yaşayacağı, kendi elektriğini kendi üreten ilk “orman kentinin” inşa edilmesi için hazırlıklar başladı bile. İşte şehircilik ve enerji temini anlayışını değiştirecek bu gibi yenilikçi adımlar ekonomi ve sanayi üzerinde de önümüzdeki dönemde etkili olacaktır.

Avrupa ülkeleri de benzer tedbirler alıyor. Örneğin İngiltere 2025 yılına kadar elektrik üretiminde kademeli olarak tamamen temiz kaynaklara geçme planı yapıyor.

İklim değişikliği konusunda hassasiyetimizi her zaman korumalıyız. Ancak, uluslararası iklim anlaşmasına karşı dile getirilen eleştirileri de görmezden gelmemeliyiz.

Bu eleştirilerin temelinde ekonomik dengesizlikler yatıyor. Dünyada sadece 25 şirket küresel sera gazı salınımının yarısından fazlasını; toplam 100 şirket ise gaz salınımının yüzde 71’ini gerçekleştiriyor. O halde iklim değişikliği konusunda bütün ülkelerin aynı derecede sorumlu tutulması büyük bir haksızlık olur.

Bugüne kadarki tahribattan sorumlu olan gelişmiş ülkelerin, iklim değişikliğini ileri sürerek sadece gelişmekte olan ülkeleri durdurmak istemesi hakkaniyetli bir tutum değildir. İklim

değişikliğiyle mücadele, ülkemizin ve diğer ülkelerin rekabet gücünün korunduğu adil bir çerçevede sürdürülmelidir.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

İklim değişikliğinin olumsuz etkileri karşısında, sanayimizin sürdürülebilirliğini, verimliliğini ve rekabet gücünü koruyarak tedbirler almalıyız. Bu konuda Hükümetimize, biz sanayicilere ve bütün aktörlere büyük sorumluluk düşüyor. Şimdi de yapılması gerekenleri kısaca özetleyecek olursam:

Ülkemizin görece yüksek bir cari açığı söz konusudur ve bunun en büyük kaynağı enerji ithalatımızdır. Kullandığımız enerjinin sadece dörtte birinin yerli üretimden sağlandığı düşünüldüğünde yerli ve yenilenebilir enerji teşvik edilmelidir. Yerli ve milli kaynakların önemine dikkat çekerken, sanayimizin de daha düşük enerji yoğun üretim yapması gerektiğine inanıyorum.

Teknolojik gelişmeler bu açıdan yeni imkanlar getiriyor: Önümüzdeki yıllarda imalat sektörünü kökten dönüştürecek olan dijital dönüşümün sunduğu nesnelere interneti, yapay zekâ ve büyük veri teknolojileri şüphesiz daha verimli enerji kullanımına olanak verecektir. Kısaca; bilim ve teknoloji, sanayimizin kaynak ve enerji verimliliğini başarılmasında kilit noktadır.

Sanayimiz uygun teknoloji ve temiz üretim uygulamaları ile çevresel tehditleri fırsata çevirerek, verimliliğini ve rekabet gücünü geliştirmelidir. Bu anlayış, üretim sürecinin tamamını kapsamalıdır.

Yarını planlarken bugünü de ihmal etmemeliyiz. Bir yandan iklim değişikliğinin sebepleri ile mücadele devam ederken, diğer taraftan da değişen iklim şartlarına uyum sağlamamız gerekiyor. İklim değişikliğinin beklenen etkilerine hükümetler, özel sektör ve toplumun her bir bireyi hazır olmalıdır. Böyle bir anlayışla hareketle gerçekleştirilecek uyum faaliyetleri riskleri azaltırken, fırsatları değerlendirmeye de olanak sağlayacaktır.

Bir diğer önemli nokta da şirketlerle üniversiteler arasındaki işbirliğidir. Her konuda olduğu gibi Üniversite-sanayi işbirliğinin etkin ve verimli bir çerçevede geliştirilmesinden kazanacağımız çok şey vardır. Şirketlerin inovasyon süreçlerinin üniversitelerin araştırma çalışmalarıyla daha da yakınlaşmasına büyük ihtiyaç duymaktayız. Diğer yandan, iklim değişikliğiyle mücadele konusunda yerel yönetimlere de önemli görev düşüyor.

Türkiye’de bünyesinde “çevre” adıyla ilk şubeyi kurmuş olan İstanbul Sanayi Odası, gururla ifade etmek isterim ki çevre ve iklim konusunda gerekli bilgi ve tecrübeye sahiptir. Bu özelliğe sahip bir oda olarak doğayla barışık, çevreye saygılı bir üretim anlayışını hep savunduk, savunmaya da devam edeceğiz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

Ana gündem maddemize yönelik düşüncelerimi bu şekilde sizlerle paylaştıktan sonra, şimdi de Odamızın yürüttüğü bazı faaliyetlere kısaca değinmek istiyorum.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin Müşterek Konsey Toplantısı, dün Ankara’da Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat

Zeybekci ve Gümrük ve Ticaret Bakanımız Sayın Bülent Tüfenkci'nin katılımlarıyla yapıldı. TOBB Müşterek Konsey Toplantısına İSO olarak Meclis Üyelerimiz delege arkadaşlarımızla birlikte katılım gerçekleştirdik.

Her yıl kamuoyu tarafından merakla beklenen Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu çalışmamızı daha önce Haziran ayında yayımlamıştık. Bu ay içinde ise "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışmamızın sonuçlarını açıkladık. Birinci 500'e kıyasla daha ziyade KOBİ ölçeğinde şirketlerin yer aldığı bu çalışmamızın sonuçları, sanayimizin geleceğine yönelik önemli veriler sunuyor. Bu verilerin ekonomi dünyamız tarafından dikkatle değerlendirilmekte olduğunu görmekten büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Sanayicilerimizin savunma sanayisinde daha etkin olmasını sağlamak için 9 Ekim'de kapsamlı bir Savunma Sanayii etkinliği düzenleyeceğiz. Bu etkinliğe yönelik olarak ikinci hazırlık toplantısını, geçtiğimiz haftalarda gerçekleştirdik. Planlanan etkinliğin içeriğinin konuşulduğu toplantıda savunma sanayisinde dünya ve Türkiye'deki gelişmeler ele alındı. Bu bağlamda sanayi sektörünün savunma sanayii ekosistemine eklemlenmesi noktasında neler yapılabileceği konusunda fikir alışverişi yapıldı.

Sayın Başkan, Meclisimizin Değerli Üyeleri, Kıymetli Onur Üyelerimiz ve Değerli Medya Mensupları,

Sözlerimi burada noktalarken; değerli konuğumuza tekrar hoş geldiniz diyor, hepinizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygı ve sevgiyle selamlıyorum.